

slovje in skladnja jezika Gerčkoga, v Zagrebu l. 1853 in 1854. Druge svoje spise našteva Macun v svojem životopisu, natisnemem v „Književni zgodovini slovenskega Štajerja“ na 132—135. str., na katerega obračamo pozornost naših čestitih čitateljev. Lepo število jih je! — Macun je bil pri vseh svojih napakah in svoji ne baš elegantni pisavi vrl pospeševatelj hrvaško-slovenske vzajemnosti in priden delavec na polji slovenske in hrvaške literature že v tistih časih, ko je bilo število naših pisateljev še jako neznatno. Zato mu je zagotovljeno čestito ime v zgodovini naše literature in našega napredka.

Poročilo o LX. odborovi seji Matice Slovenske dne 3. oktobra 1883. Navzočni so: g. predsednik Grasselli in gg. odborniki: dr. Jarz, Kržič, Levec, Marn, Pleteršnik, Wiesthaler, dr. Zupanec, Praprotnik, Tomšič, dr. Štrbenec, Šuklje, Vavrū, Vilhar, Zupančič.

1. G. prof. Marn začne sejo s tem ogovorom: „Odkar smo bili zadnjič tukaj zbraui, obhajali smo velike mestne in deželne slavnosti s presvitlim cesarjem. Med njimi, ki so bili tiste dni v velikih skrbéh, bil je tudi prečestiti naš gospod predsednik in načelnik našega glavnega mesta. Vsa šeststoletna slavnost zvršila se je srečno, zlasti v Ljubljani prav srečno, in presvetli cesar so počestili našega gospoda predsednika z redom železne krone III. vrste. Ravno tako so bili poleg g. predsednika odlikovani še gg. Matičini odborniki dr. Pokljukar, ravnatelj Praprotnik in učitelj Tomšič. Vsa ta odlikovanja nas presrečno vesele in v imenu odbora Matice Slovenske čestitam vsem tem gospodom, ker ž njimi je poslavljena tudi Matica sama. Posebno pa čestitamo Vam, preblagorodni gospod predsednik! Nosite in uživajte to Najvišje poslavljenje na korist in srečo svoji preljubljeni rodbini; nosite in uživajte to Najvišje poslavljenje na čast bele Ljubljane, na korist Matice Slovenske in na slavo naroda slovenskega zdravi in veseli še mnogo, mnogo let!“ — G. predsednik Grasselli: „Zahvaljujem se za laskave besede, s katerimi me je počastil naš g. podpredsednik, prof. Marn. Dobro vem in večkrat sem že zadnje dni povedal, da odlikovanje, s katerim me je počestilo Nj. Veličanstvo, ni namenjeno moji osebi, katera nima nobenih takih zaslug, ampak da to odlikovanje velja tistim častnim mestom in službam, katere opravljam v naši stolici, beli Ljubljani. Gotovo blagosti in sreče naši Matici Slovenski nihče ne želi toliko ko jaz, a malo mi je možno storiti zánjo, ker mi ne dostaje časa in ker tudi nimam tistih sposobnostij, katerih je treba predsedniku prvega književnega društva slovenskega. Hvala Vam vsem na prijaznem čestitanji!“

2. Naznanila prvosedstva. Gospod predsednik poroča o avdijenci, pri kateri so on in odbornika Levec in Šuklje presvetlemu cesarju izročili Matičin „Spomenik“. Sklene se dotični ogovor predsednikov in odgovor Nj. Veličanstva, kakor sta bila priobčena v „Ljublj. Zvonu“ (III. 8), natisniti v letošnjem letopisu. — G. dež. predsednik baron Winkler naznanja zahvalo Nj. Veličanstva cesarja in Nj. Visokosti cesarjeviča Rudolfa za čestitanje Matice Slovenske o veselem dogodku v cesarski rodovini. — Miklošičeve slavnosti v Ljutomeru 2. sept. t. l. sta se kot zastopnika Matice Slovenske udeležila odbornika prof. Šuklje in ravnatelj Praprotnik. — Visokorodni gospod J. grof Harrach je na priporočilo č. g. J. Lega, uradnika v Češkem Muzeji, daroval Matici Slovenski 83 prekrasno vezanih dragocenih knjig iz novejšje pesniške literature češke z dopisom iz Prage 29. septembra 1883, ki slove takó:

„Slavny Vybore Matice Slovénské

v

Lublani.

Abych horlícím synům milého mi národa Slovénského podrobné poznání české literatury usnadnil a tím k sblížení a živější vzájemnosti obou bratrských kmenů přispěl, vybral jsem dle slibu svého z básnického písemnictva našeho veškerá nejlepší díla i odesílám je Matice Slovénské s vroucím přáním, aby její Slavny Vybore dar ten ode mne s ten láskavostí přijal, s jakouž ochotou mě upřímné Slovácké srdce čtenářstvu Slovénskému její podává

S veškerou úctou

Jan hrabe Harrach.“

Radostno vzprejema odbor ta dragoceni dar ter sklène blagodušnemu gospodu darovatelju izreči pismo zahvalo. — Novi poverjeniki: gosp. dekan Cibič Anton za Črniče; g. magister farmacije Hočevar Jakob za Velikovec; g. mestni kaplan Petek Fr. za Pliberk; g. župnik Žerjav Matej za Spodnji Dravberg; gosp. župnik Belšak Anton za Radgonsko okolico; gospod dekan Jazbec Anton za Marberg, gospod vikar Fr. Jug za Ptuj, g. župnik M. Lendovšek za Makole; g. dekan T. Mraz za Vozenico; g. nadučitelj Fr. Praprotnik za Sv. Lorenc in M. D. v Puščavi; g. kaplan Pavalec Jurij za Cmurek; g. prof. R. Čuček za Koper; g. dekan Jakob Stariha za Pičan; g. Ivan Navratil za Dunaj. — Novi ustanovniki: gosp. Jakob Stariha, dekan v Pičanu; g. Peter Novak, prefekt v Terezijanski akademiji na Dunaji; g. Žiga Sežun, bančni uradnik na Dunaji; g. Jos. Zelenik, odgojevatelj na Dunaji. Novih letnikov je od zadnje seje pristopilo 71. Matica ima za 1882. leto 1465 družabnikov; za 1883. leto pa 1357, tedaj 108 menj (!!) ko lani. Nekateri stari poverjeniki niso poslali niti vpisovalnih pol, niti novcev; sklène se, da se ti zbršejo iz imenika. — G. dr. Janko Sernek v Mariboru je 27. maja 1883. po sklepu nekdanjega odbora za Tomšičev spominek temu odboru ostali prebitek, znašajoč 268 gld. 60 kr. izročil Matici Slovenski za duševni spominek Tomšičev in sicer z namenom, da podpira slovensko literaturo ali žurnalistiko. Sklène se o tem blagodušnem daru posvetovati se še le v jedni bodočih sej, kadar Matici Slovenski dojde tudi denar, katerega so notranjski rodoljubji nabrali za Jurčičevo ustanovo. — G. dr. J. Vošnjak je 1. avg. t. l. Matici izročil 20 gld., katere je volil Matici pokojni g. K. Šepec kot zaostalo letnino. — G. tajnik je preštel vse knjige in zemljevide Matice Slovenske, katerih je iz prejšnjih let še ogromno število. Sestavil in vknjižil je izkaz, ki kaže število prejetih, oddanih in v Matici zalogi na razpolaganje ostalih knjig in zemljevidov.

3. Poročilo književnega odseka. G. prof. Marn poroča, da g. prof. Macun, pisatelj „književne zgodovine slovenskega Štajerja“, piše v „predgovoru“: „Ko pak je početkom tekočega leta Slovenska Matica sklenola, da le četiri pole za l. 1882. pridejo na svetlo, ostalo pak drugikrat, tega nisem mogel nikakor dopustiti.“ To ni res! Ampak v skrbi za druge letošnje knjige je 31. jan. t. l. sklenil odbor, da se že stavljene dve poli Macunove knjige popravita in na čisto natisneta, ker tiskarna potrebuje črk, potem pa deneta na stran, da se l. 1884.

natisne še ostali rokopis ter na svetlo da vsa knjiga ob enem, ako g. pisatelj odobri potrebne jezikovne poprave, kakor želi odbor. Nikdar pa odbor ni bil toliko nespameten, da bil hotel samo „četiri pole“ dajati na svetlo. To naj se v „predgovoru“ omenjene knjige resnici na čast in obrambo popravi. — Vrne se gg. pisateljem več rokopisov, ker jih Matica ne more vzprejeti. — Rokopis „Turki in Turkinje“ po Amicisu se izroči prof. Zupančiču v pregled. — Ponujani prevod Šenovca romana „Kletva“ se ne vzprejme, ker sploh ne kaže prelagati na slovenski jezik hrvaških knjig. Znanje hrvaškega jezika se je med nami že tako razširilo, da vsak omikani Slovenec hrvaške knjige brez posebnega zadržka čita v izvirniku. — Sklene se naprositi prof. Glowacki, da kmalu pošlje II. del svoje flore slovenskih dežel, ker bi Matica prihodnje leto rada izdala vso knjigo na jeden pot. — Drugi del „Lovčevih zapiskov“ naj se priredi za tisk. — Prevod povesti Kraszewskega „Koča za vasjo“ naj se še nekoliko popravi, ker je po nekaterih mestih nedostaten. — Prof. Sonnenleitnerju na Dunaji naj se pismeno izreče zahvala, ker se je pod njegovim nadzorovanjem zdelovala prekrasna Miklošičeva podoba. — Odločijo se pisateljem za l. 1882. in 1883. nagrade, a s tem dodatkom, da se od nadgrad odštejejo potroški za popravljanje nedostatnih rokopisov in za neopravičene tiskarske korekture. — Gospodarskemu odseku se naroči, skrbeti za to, da tiskarna gotovo dotiska knjige do 1. novembra, ker so se za letos že čez mero zapoznele, česar ni kriv odbor, ki je o pravem času pripravil vse rokopise. — Odbor sklene občni zbor Matice Slovenske sklicati na 19. dan novembra. — Naroči se odseku za premembo Matičnih pravil dotlej sestaviti in odboru predložiti svoje poročilo.

Šolske knjige. Hrovatova „Latinska slovnica“ in Žepičeve „Vaje“, katere je založil dež. odbor Kranjski, pošle so do zadnjega izvoda. Deželni odbor je samo za „Vaje“, stržil 1260 gld., tako da se je knjiga dobro izplačala. Novo izdanje obeh knjig se je naročilo, kakor čujemo, g. prof. V. Kermavnarju v Ljubljani.

Slovenska književnost. Sveta Gora pri Gorici, zgodovina te božje poti, 183 str. — Sveta Gora pri Gorici. Nekaj zgodovinskih črtic o tej božji poti s poukom o romanji in razkazom svetogorskih odpustkov, 28 str. — Devetdnevnik k časti milostne Matere Božje na Sv. Gori pri Gorici, 39 str. Te tri knjižice v jedni spisal je gosp. Anton Červ, mašnik na Sv. Gori, založil svetogorski vodja L. Rutar, a natisnila s prav lepimi črkami „Hilarijanska tiskarna“ v Gorici, 1883. — G. A. Červ je kot jedernati, humoristični pisatelj slovenski (po svojih spisih v „Glasu“ in „Soči“) znan ne samo po Goriškem, nego tudi zunaj mej svoje ožje domovine. V prvi izmed gori navedenih knjižic nam je opisal s krepko, gladko in do srca sezajočo besedo zgodovino „te najimenitnejše božje poti na Slovenskem, ker se je tu sama nebeška Kraljica prikazala in neposredno ukazala, naj se jej ondi cerkev zida“ (iz pregovora). S tem je gosp. pisatelj donesel veliko zanimivega in kritično urejenega gradiva za kulturno zgodovino goriško v preteklih treh stoletjih. Naj bi nas tako nadarjen in slovenščine v popolni meri vešč pisatelj kmalu razveselil s kakim drugim delom svojega krepkega peresa! — Opomnje vredno je, da gori navedenih knjig nekateri slovenski listi nalašč niso hoteli omeniti, ker govori o Sv. Gori na Goriškem! (A večkrat so tega krivi tudi gg. pisatelji in založniki sami,